

Magyarország átfogó egészségvédelmi szűrőprogramja 2010 – 2020

Magyarország átfogó egészségvédelmi szűrőprogramja
2010 – 2020

III. Népegészségügyi Konferencia, Megnyitó 2012.

A 2011. évi Gasztroenterológiai szűrővizsgálatának eredményei

Dr. Novák János PhD.

Összesen ~17000 kitöltés történt, amiből 7172 kérdőív lett az előadáshoz feldolgozva.

A szűrésen résztvevők önkéntes alapon, anonim módon, kérdőíveket tölthettek ki.

- Vastagbél-daganat kérdőív
- Probiotikum kérdőív

A kérdőívek egyszerű választásos kérdéseket és önálló kiértékelésre alkalmas szempontrendszerrel tartalmaztak.

Szűrési adatlapok a., b.,

VASTAGBÉLDAGANAT KÉRDŐÍV

Kérjük, hogy minden kérdésre válaszoljon!

Dátum: □□□□ év □□ hó □□ nap

Életkor: □□ év

Neme: □□□□□

TEVA-MAESZ-2011: 1

1. Van-e valamilyen panasa az alábbiak közül:

- étvágytalanság
- gyengeség, fogyás (fogyókúra nélkül)
- vérszegénység
- hasi görcs

- A.) Igen, egy panasz a fentiek közül
B.) Igen, egyszerre több panasz is
C.) Nem, egyik sem

2. Észrevette Ön az alábbi tüneteket az utóbbi időben?

- véres széklet
- nyákos széklet
- székeléstartól független végbél vérzés, vagy váladékozás

- A.) Észrevettem egy tünetet ezek közül
B.) Egyszerre több tünetet is észrevettem
C.) Egyiket sem vettem észre

3. Szerepelt-e a kórtörténetében

- vastagbélpolip
- gyulladós bélbetegség (Crohn, vagy Colitis Ulcerosa)
- nőgyógyászati, urológia, vagy más emésztőszervi daganat?

- A.) Egy ezek közül
B.) Több ezek közül
C.) Egyik sem

4. Előfordult-e a családban daganatos megbetegedés?

- A.) Igen, a távoli rokonságban (nagy szülők, nagybácsik, nagynénik)
B.) Igen, közvetlen rokonoknál (szülők, testvérek, gyermekek)
C.) Nem fordult elő

5. Előfordult-e a családban rosszindulatú vastagbél-daganat, vagy polip?

- A.) Igen, a távoli rokonságban (nagy szülők, nagybácsik, nagynénik)
B.) Igen, közvetlen rokonoknál (szülők, testvérek, gyermekek)
C.) Nem fordult elő

Ha BMI alapján elhízott, javasolt a szűrés.

Ha elmúlt 50 éves a páciens, javasolt a szűrés.

Ha elmúlt 50 éves, és adott B választ, javasolt a szűrés, és gasztróenterológus konzultáció

Ha nem múlt még el 50 éves, nem elhízott, és C választ adott, nincs szükség szűrésre

Ha nem múlt még el 50 éves, de A jelű választ adott, javasolt a szűrés.

PROBIOTIKUM KÉRDŐÍV

Kérjük, hogy minden kérdésre válaszoljon!

Az összesített számértékek alapján kapjuk meg az eredményt.

Dátum: □□□□ év □□ hó □□ nap

Életkor: □□ év

1. Kezeli-e irritábilis bél szindróma (IBS) miatt?

- Nem 0 pont
 Néha, enyhe problémákkal 2 pont
 Gyakran súlyos problémákkal 4 pont

2. Kapott egy hónapon belül antibiotikus kezelést?

- Nem 0 pont
 Igen 4 pont

3. Van-e emésztési zavara (székrekedés, hasmenés, puffadás)?

- Nem 0 pont
 Igen ritkábban 2 pont
 Igen gyakran 4 pont

4. Milyen gyakran betegszik le, fázik meg, vagy panaszokod fáradékonyaságra?

- Soha 0 pont
 Ritkán 2 pont
 Gyakran 4 pont

5. Kezeli-e gyulladós bélbetegség (Crohn-colitis ulcerosa) miatt?

- Nem 0 pont
 Igen 4 pont

6. Krónikus betegsége miatt szedett gyógyszerektől vannak-e hasi panaszai, hasmenése, székrekedése?

- Nem 0 pont
 Igen 2 pont
 Gyakran súlyos problémákkal 4 pont

7. Végez-e diétát, egyoldalú táplálkozási formát (vegetáriánus, szénhidrátmentes, stb.)?

- Nem 0 pont
 Igen 2 pont
 Igen, rendszeresen 4 pont

Összes pontszám: □□ pont

Eredmények:

0 – 6 pont: probiotikumra nincs szüksége

7 – 13 pont: probiotikum adása mérlegelendő

14 – 28 pont: probiotikum adása javasolt

Szűrési eredmények

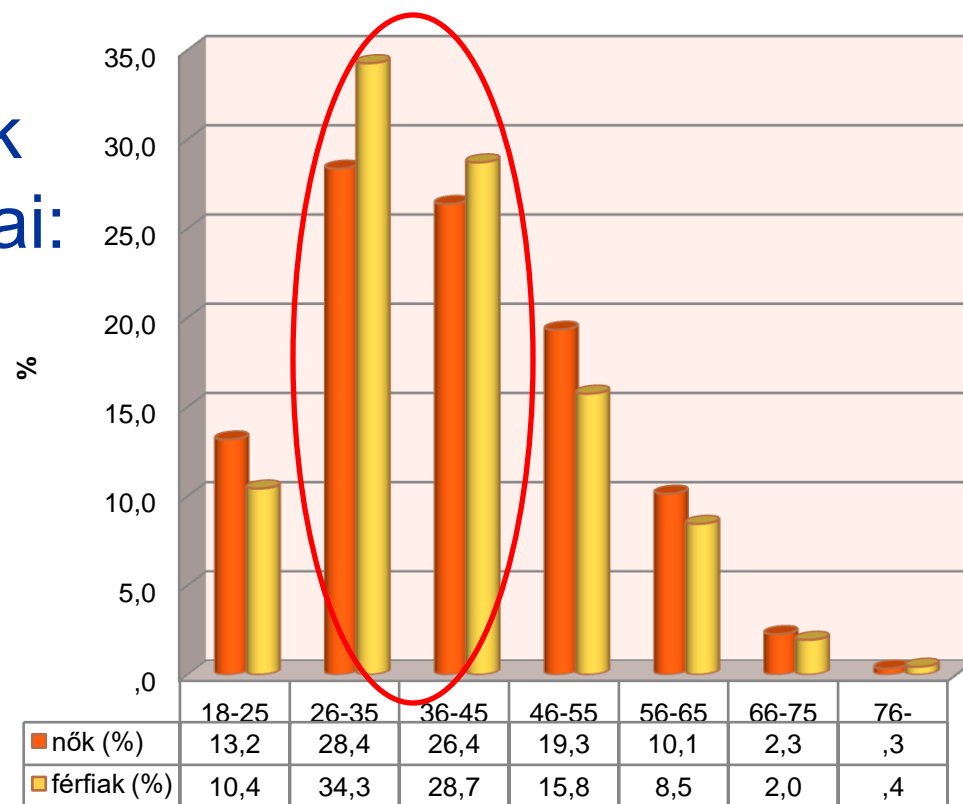

A kérdőívet kitöltők nem és életkor szerinti megoszlása.

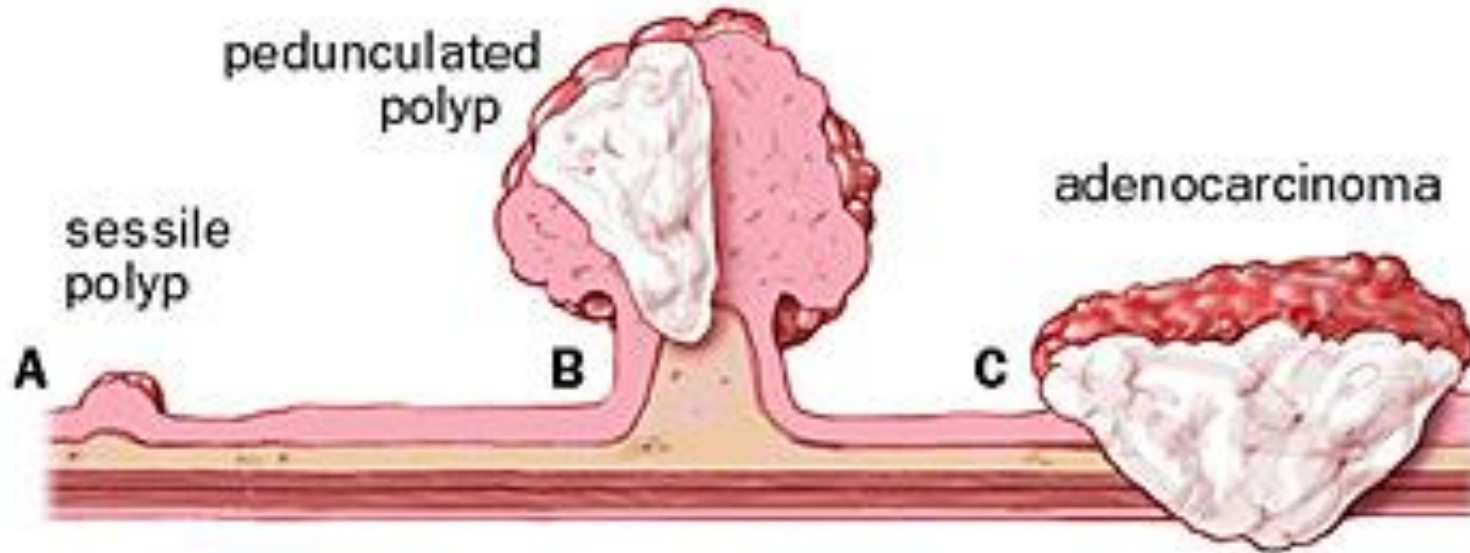
A feldolgozott kérdőívek alapján a kitöltők arányai:

Férfi: 3385 fő; 47.2%

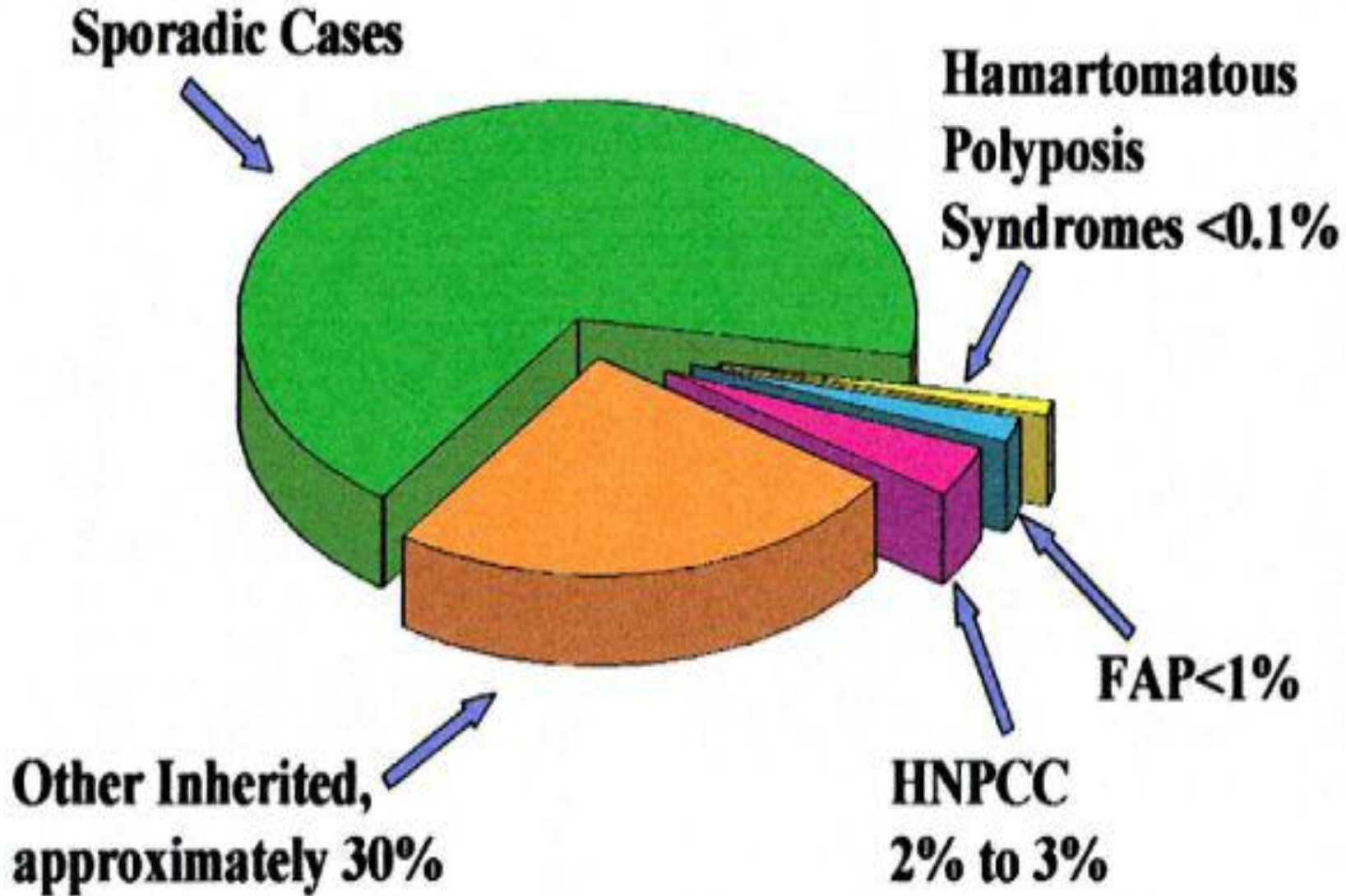
Nő: 3787 fő; 52.8%

Vastagbélrák szűrés kérdőív adatai

A vastagbél rák etiológiája

CRC rizikója a családi anamnézis alapján

Családi anamnézis	CRC relative rizikója	CRC abszolút rizikója 79 évesen
Negatív	1	4%
Egy elsőfokú rokonban CRC	2.3 (95% CI = 2.0-2.5)	9%
Több elsőfokú rokonban CRC	4.3 (95% CI = 3.0-6.1)	16%
Egy elsőfokú rokonban CRC 45 év előtt	3.9 (95% CI = 2.4-6.2)	15%
Egy elsőfokú rokonban adenoma	2.0 (95% CI = 1.6-2.6)	8%

VASTAGBÉLDAGANAT KÉRDŐÍV

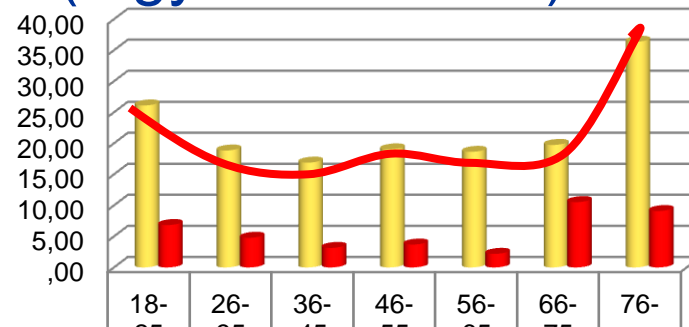
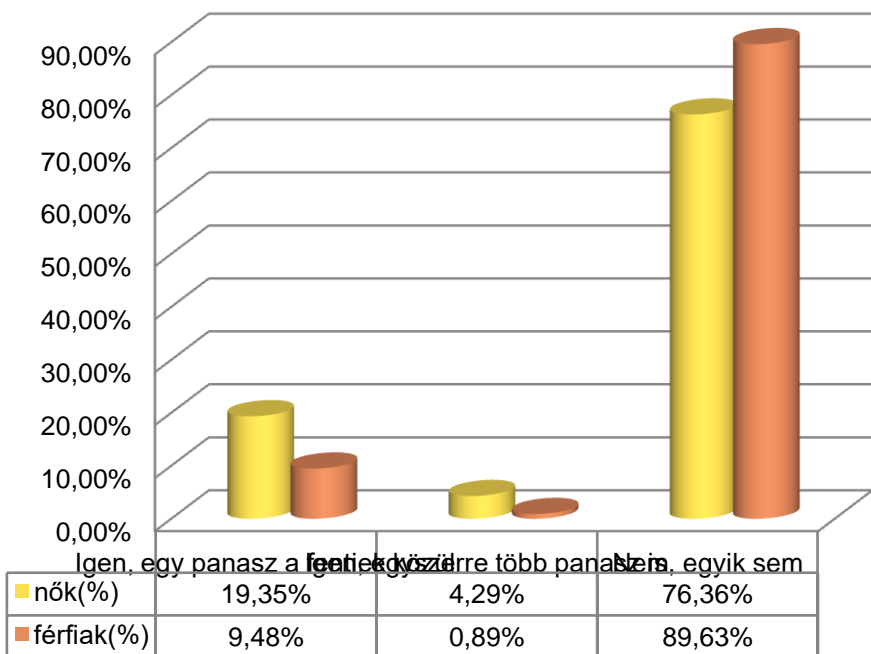
1) Van-e valamilyen panasz az alábbiak közül :

- étvágytalanság, gyengeség, fogyás (fogyókúra nélkül)

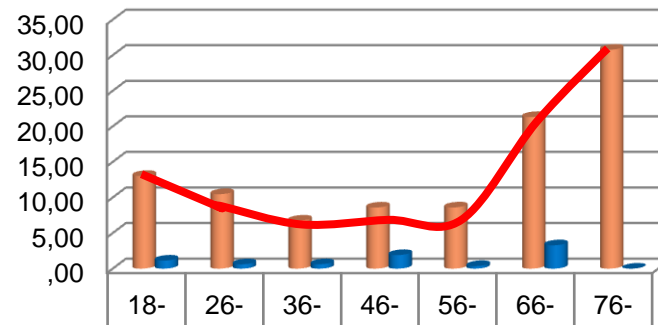
A) Igen, egy panasz a fentiek közül

B) Igen, egyszerre több panasz is

C) Nem, egyik sem

■ Nők igen 1 (%)	26,10	18,84	16,89	19,03	18,63	19,74	36,36
■ Nők igen több (%)	6,83	4,78	3,15	3,69	2,19	10,53	9,09

■ Férfiak igen 1 (%)	13,03	10,47	6,75	8,59	8,60	21,31	30,77
■ Férfiak igen több (%)	1,13	,61	,62	1,91	,36	3,28	,00

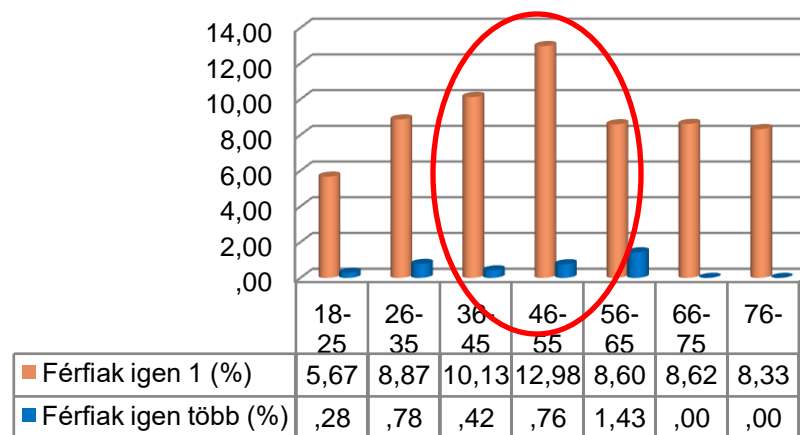
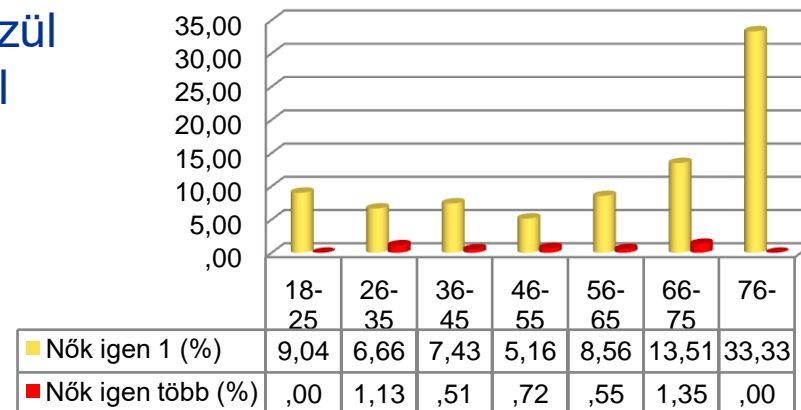
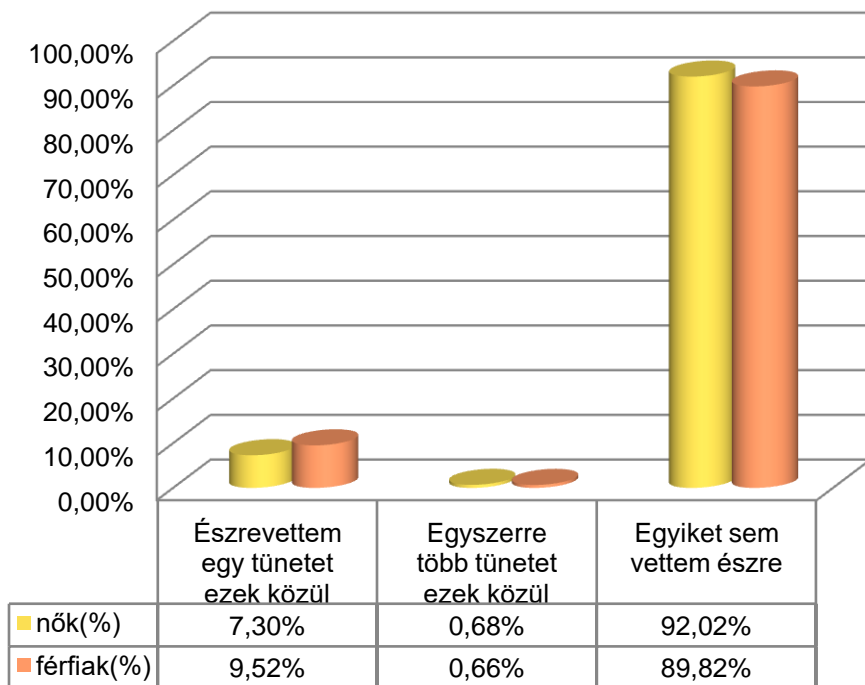

VASTAGBÉLDAGANAT KÉRDŐÍV

2) Észrevette Ön az alábbi tüneteket az utóbbi időben? - véres széklet - nyákos széklet - székeléstől független végbél vérzés, vagy váladékozás

- A) Észrevettem, egy tünetet ezek közül
- B) Egyszerre több tünetet ezek közül
- C) Egyiket sem vettem észre

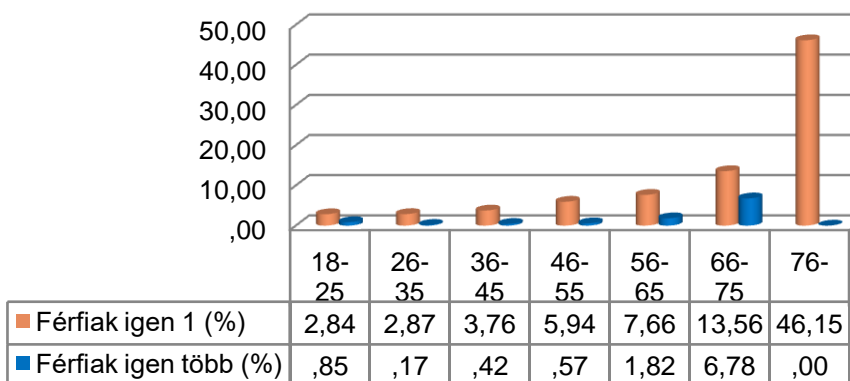
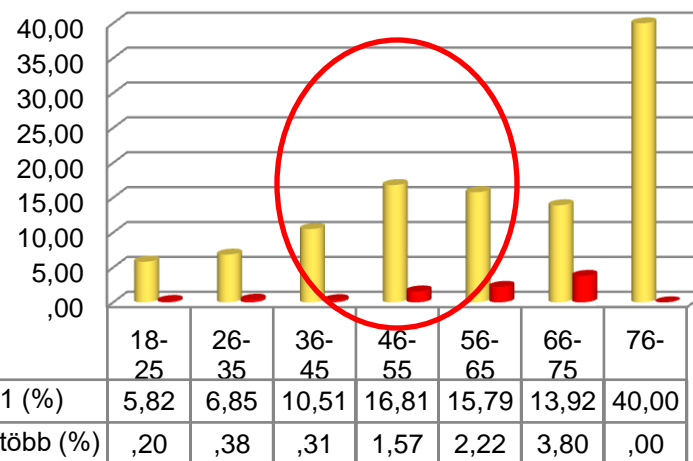
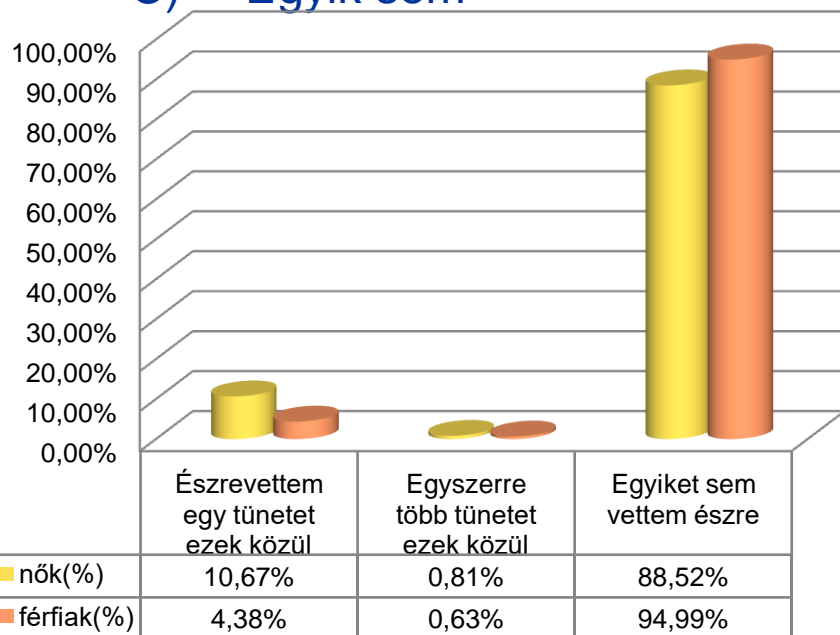
VASTAGBÉLDAGANAT KÉRDŐÍV

3) Szerepelt-e a kórtörténetében?

Vastagbélpolip, gyulladásoos bélbetegség (Crohn Betegség vagy Colitis Ulcerosa), nőgyógyászati, urológia, vagy más emésztőszervi daganat?

- A) Egy ezek közül
- B) Több ezek közül
- C) Egyik sem

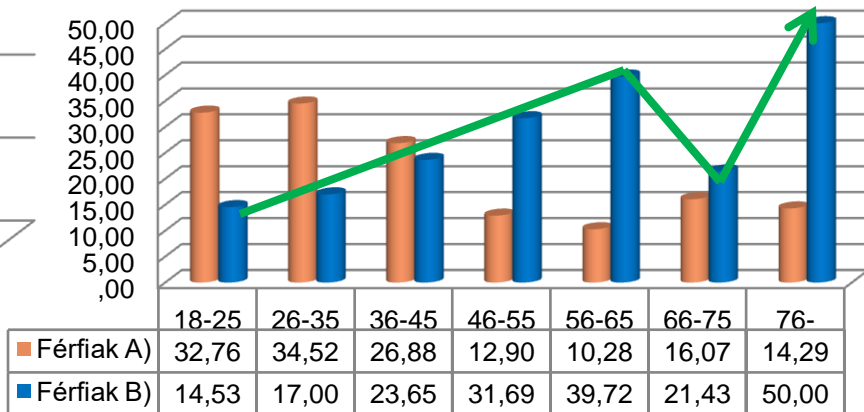
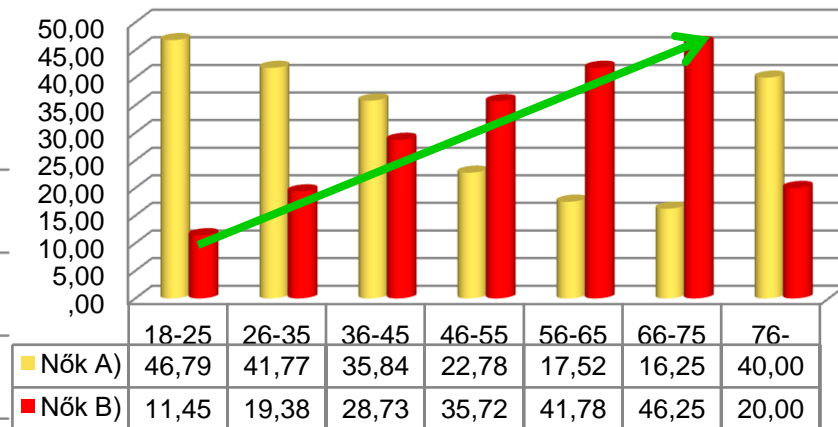
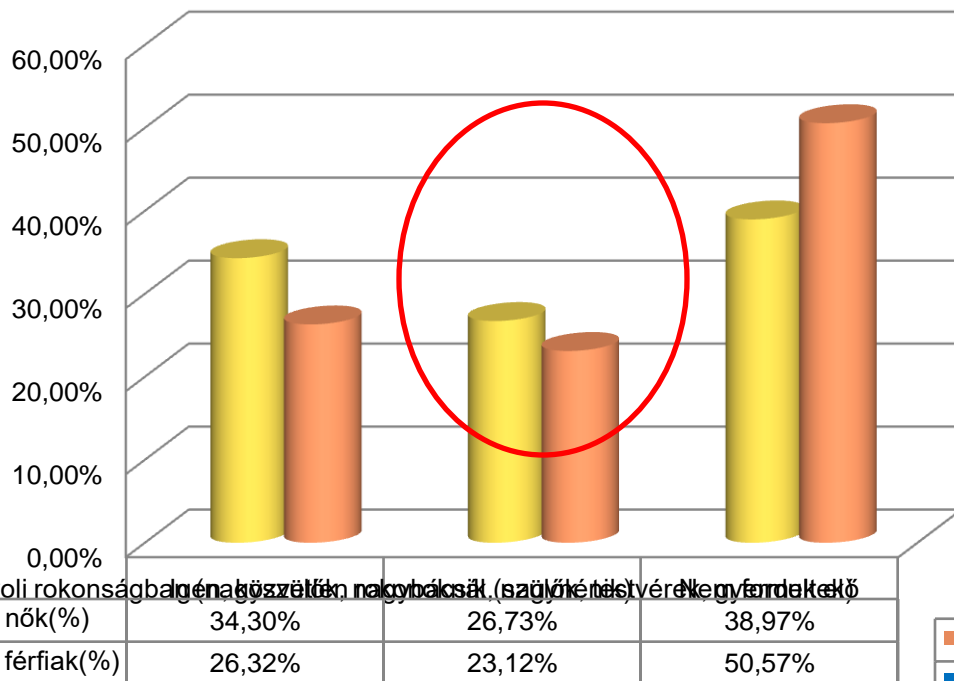

VASTAGBÉLDAGANAT KÉRDŐÍV

4) Előfordult-e a családban daganatos megbetegedés?

- A) Igen, a távoli rokonságban (nagyszülők, nagybácsik, nagynénik)
- B) Igen, közvetlen rokonoknál (szülők, testvérek, gyermekek)
- C) Nem fordult elő

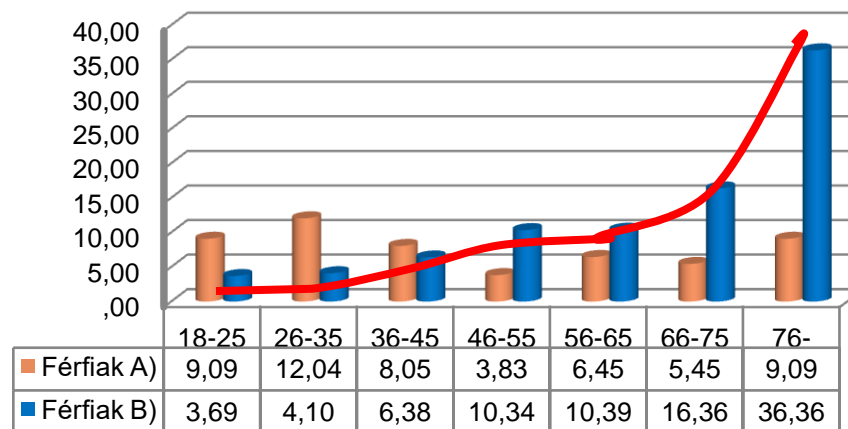
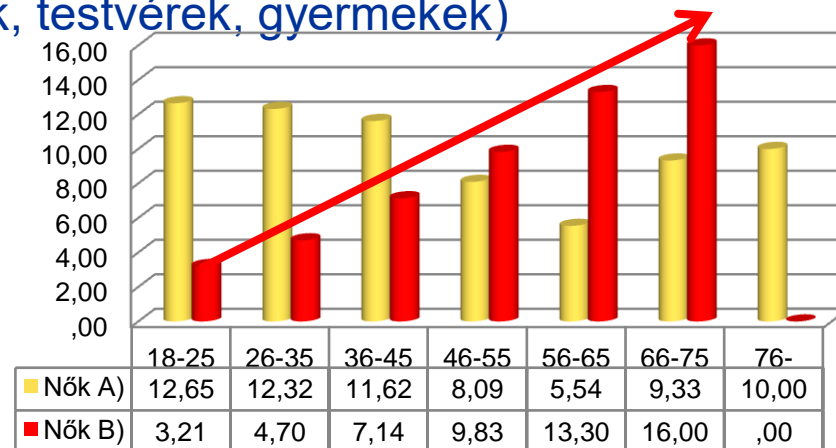
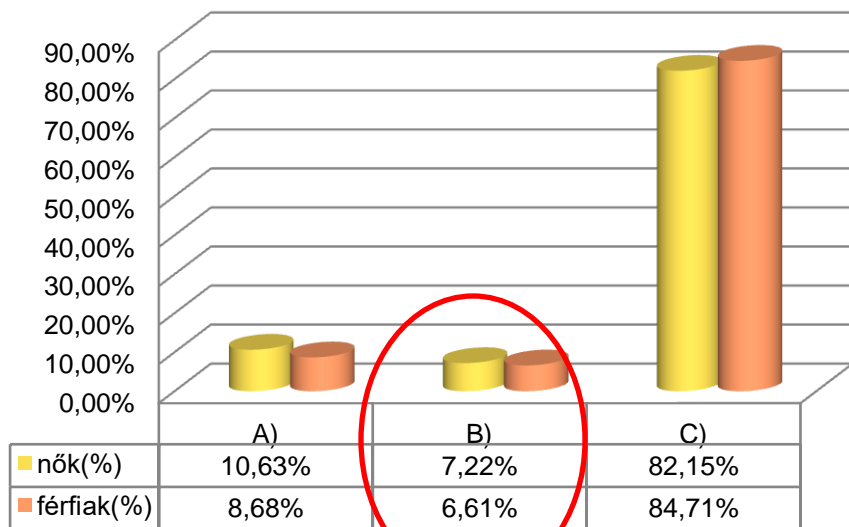

VASTAGBÉLDAGANAT KÉRDŐÍV

5) Előfordult-e a családban rosszindulatú vastagbél-daganat vagy polip?

- A) Igen, a távoli rokonságban (nagyszülők, nagybácsik, nagynénik)
- B) Igen, közvetlen rokonoknál (szülők, testvérek, gyermekek)
- C) Nem fordult elő

VASTAGBÉLDAGANAT KÉRDŐÍV

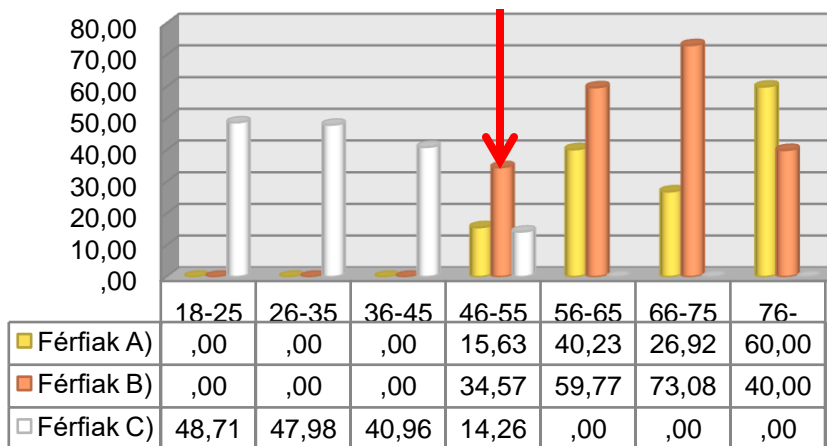
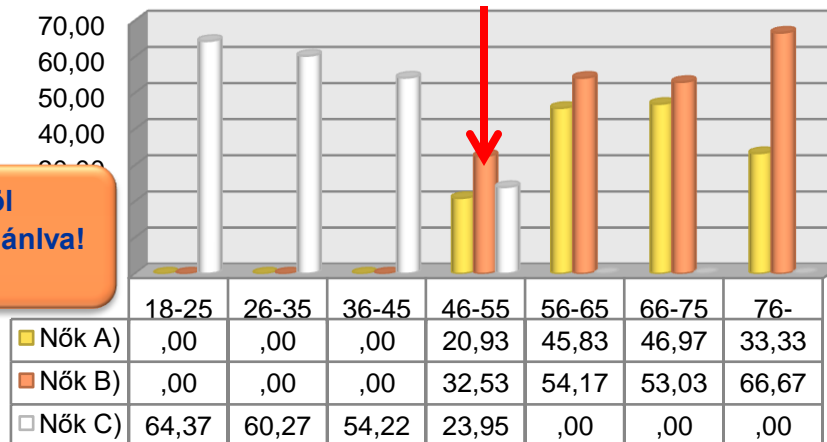
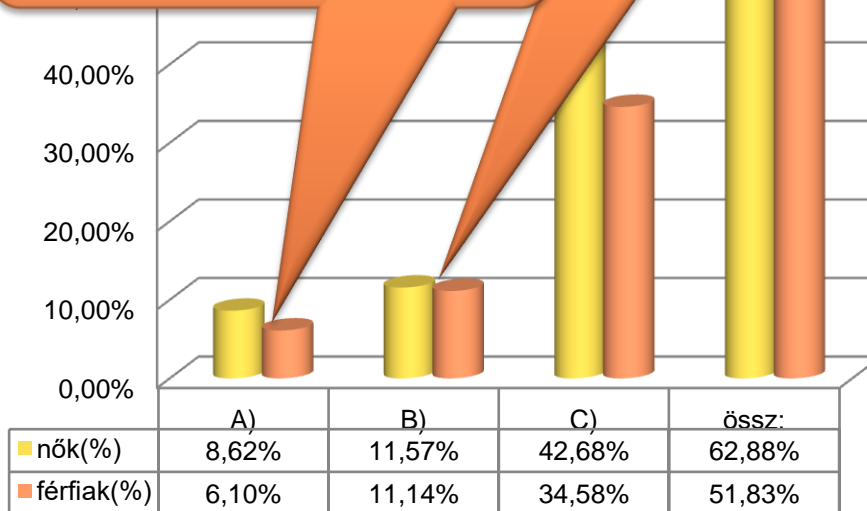

Összesített válaszok alapján a helyszíni ajánlások alakulása a kérdőív kitöltők között:

- A) Ha elmúlt 50 éves és adott „B” választ, javasolt a szűrés és gastroenterológus konzultáció
- B) Ha elmúlt 50 éves, javasolt a szűrés
- C) Ha nem múlt el 50 éves de „C”, nem javasolt a szűrés

A kérdőívet kitöltők közül gastroenterológus konzultációt és szűrést ajánlva!
7,36%

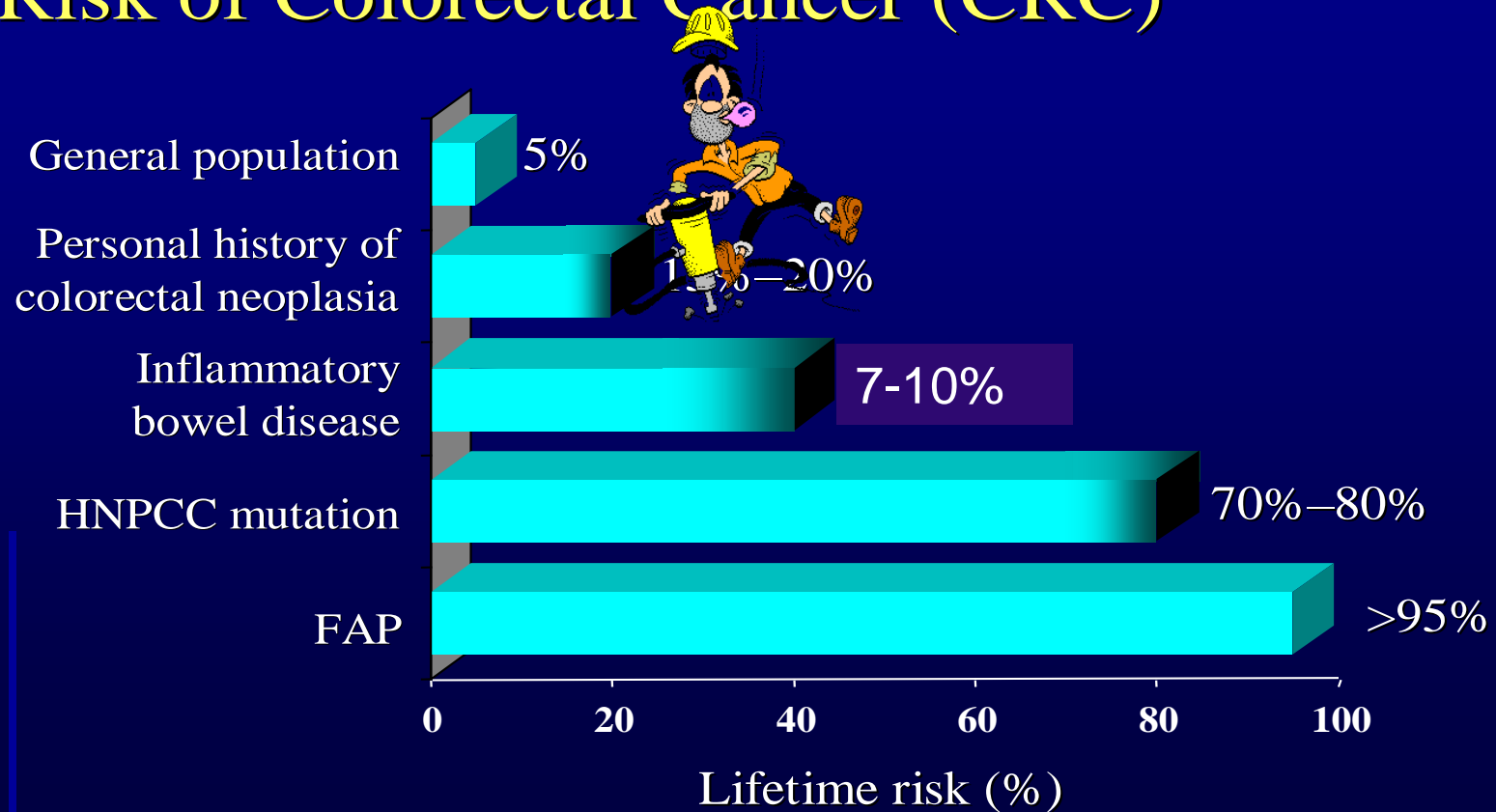
A kérdőívet kitöltők közül gastroenterológus szűrés ajánlva!
11,35%

Fokozott rizikójú állapotok

Risk of Colorectal Cancer (CRC)

**“Probiotics will be to medicine
in the 21st century what antibiotics
and microbiology were in the 20th”**

(Dr. Michael L. McCann)

„TARTOZÉKUNK”, A BÉLFLÓRA

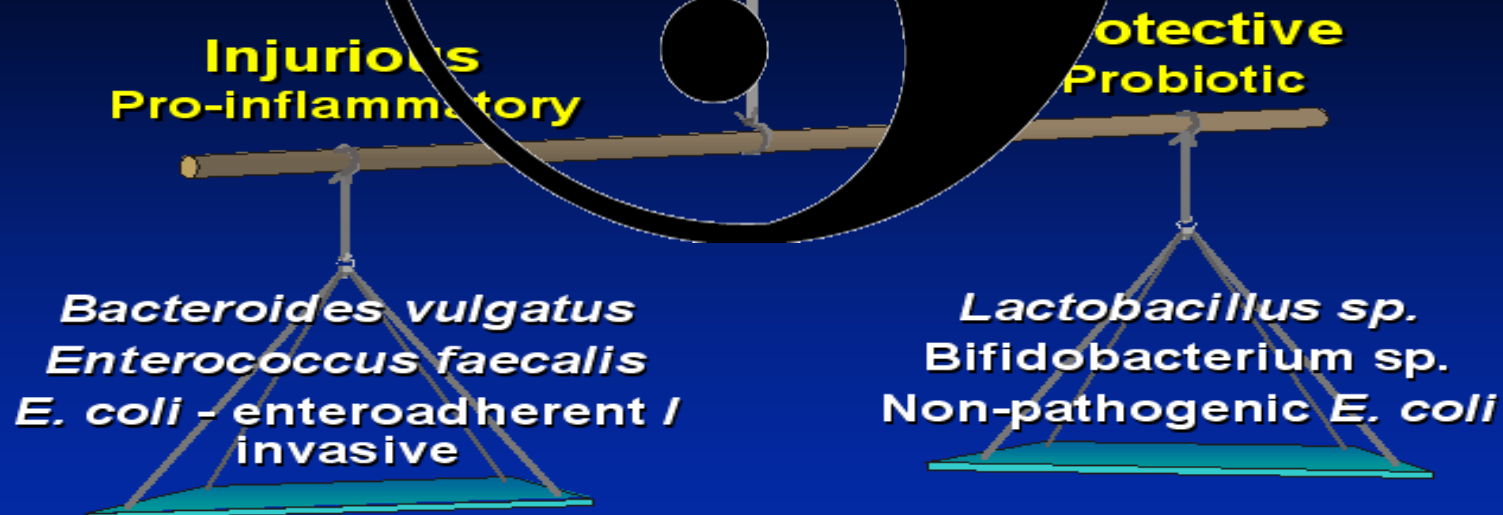
Mintegy **1-1,5 kg**, kb. 400-500 baktériumfaj alkotja, a vékonybélben és a vastagbélben található.

10^6 - 10^{12} -en mennyiségben van jelen a szervezetben, azaz tesztí sejtünk 10^{10} – a baktériumsejt a tesztí sejtjeink 1/10-e).

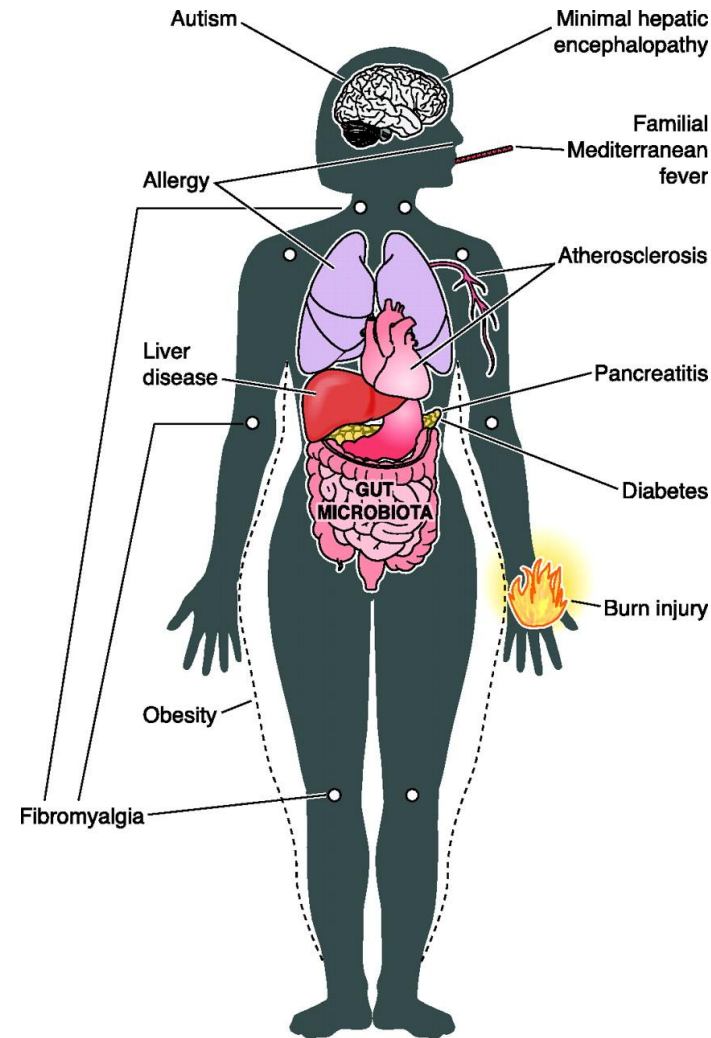
Születésünkönkor alakul ki „velünk együtt”, alakul (faji átrendeződés). Változatos fajú baktériumok találhatók a bélben, mind életünk folyamán.

A bél első, fizikai védelmi vonala, az immunrendszerrel való szoros kapcsolat (szimbiózis) révén.

Egyensúlyi állapot a fakultatív patogén baktériumok között (protektív-agresszív balansz).

A bélflóra változás kapcsolata az extraintesztinális betegségekben.

Sekirov I et al. *Physiol Rev* 2010;90:859-904

Magyarország átfogó egészségvédelmi szűrőprogramja
2010 – 2020

A szűrést támogatja a
TEVA Magyarország Zrt.

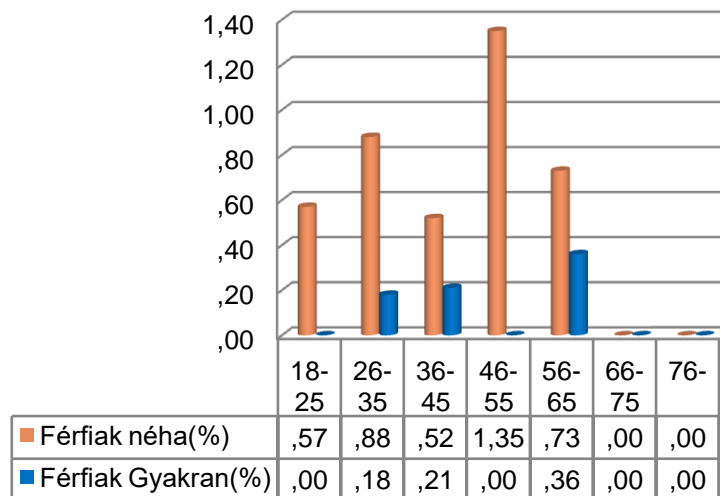
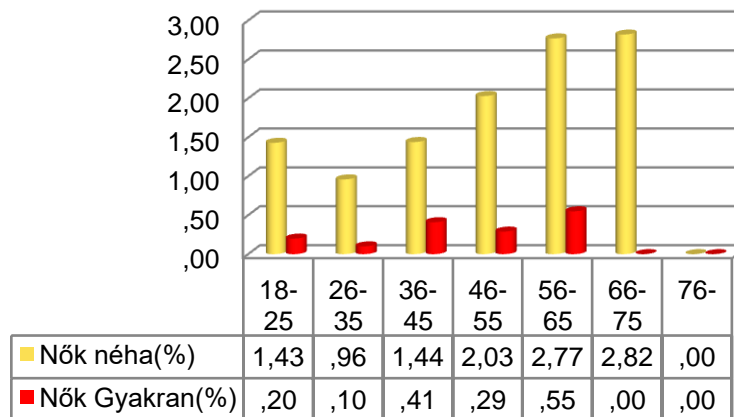
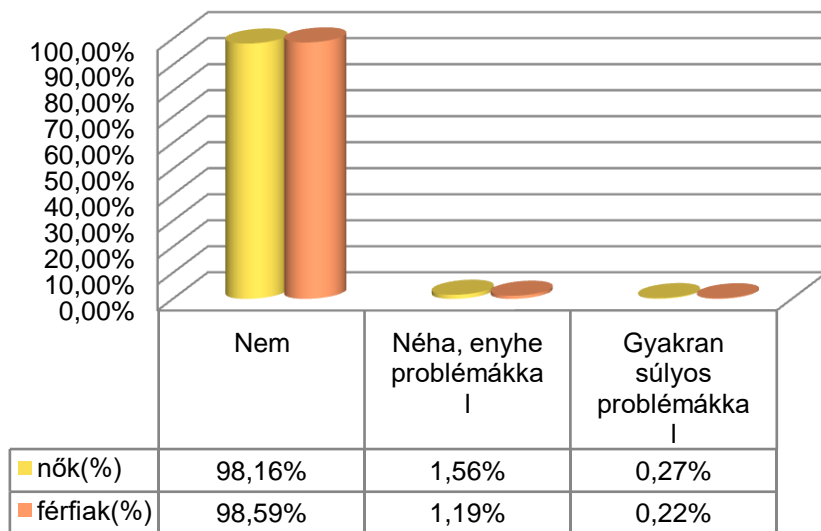

PROBIOTIKUM KÉRDŐÍV

1) Kezelik-e irritábilis bél szindróma (IBS) miatt?

- A) Nem
- B) Néha, enyhe problémákkal
- C) Gyakran, súlyos problémákkal

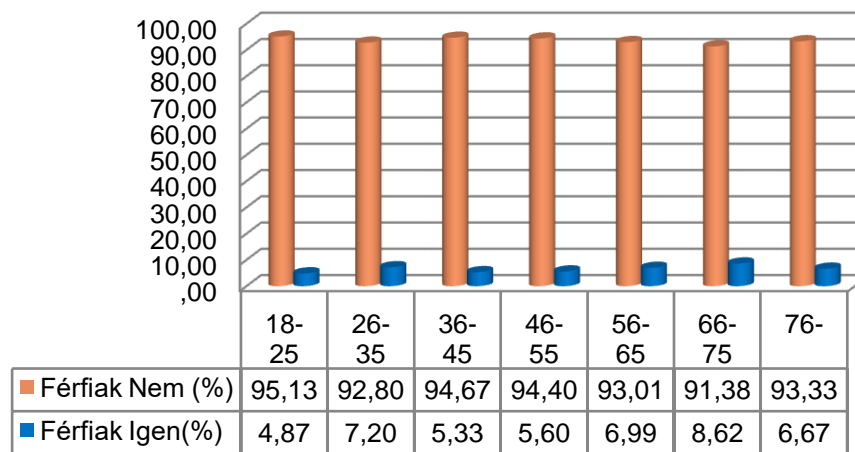
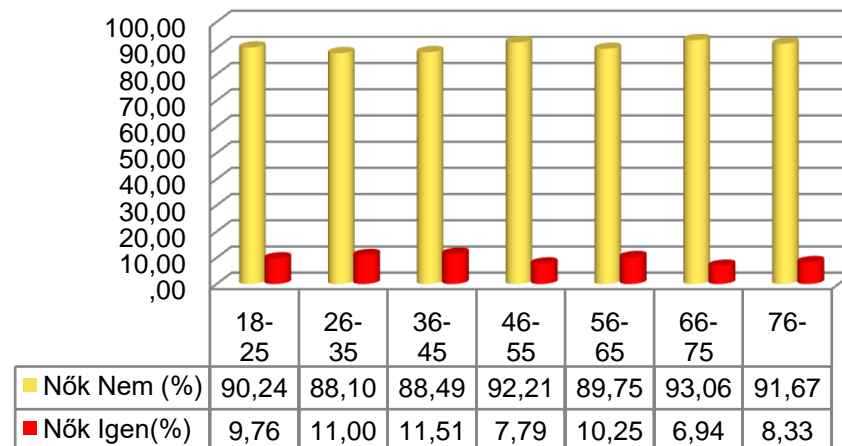
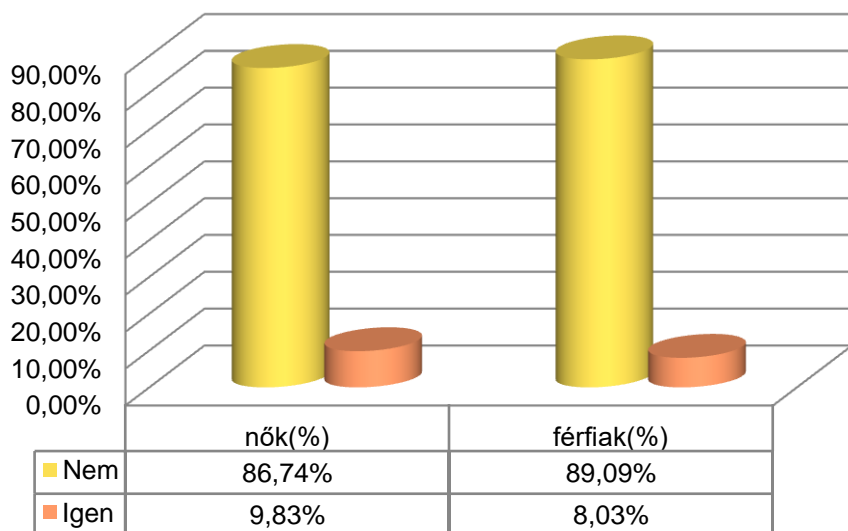

PROBIOTIKUM KÉRDŐÍV

2) Kapott-e egy hónapon belül antibiotikus kezelést?

- A) Nem
- B) Igen

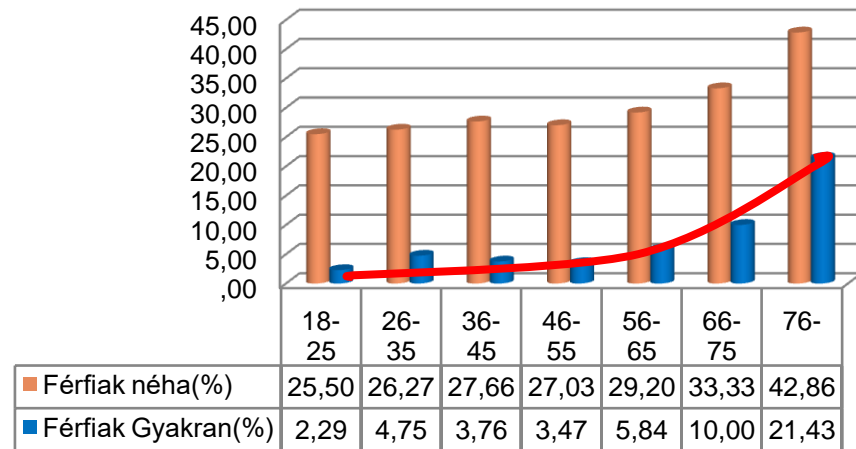
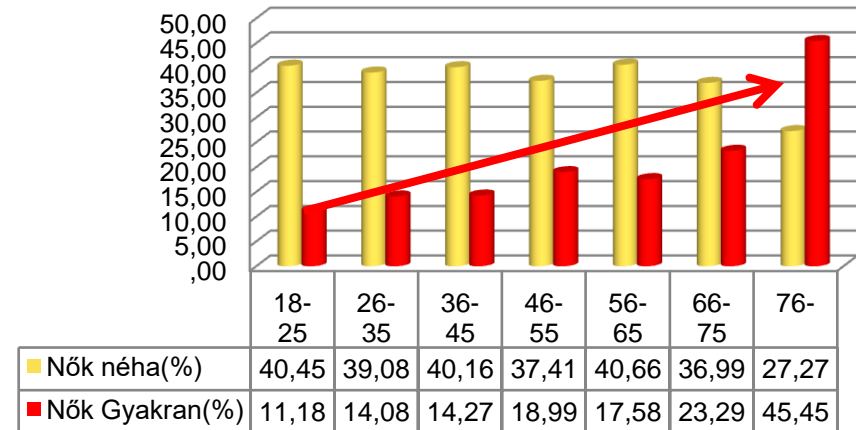
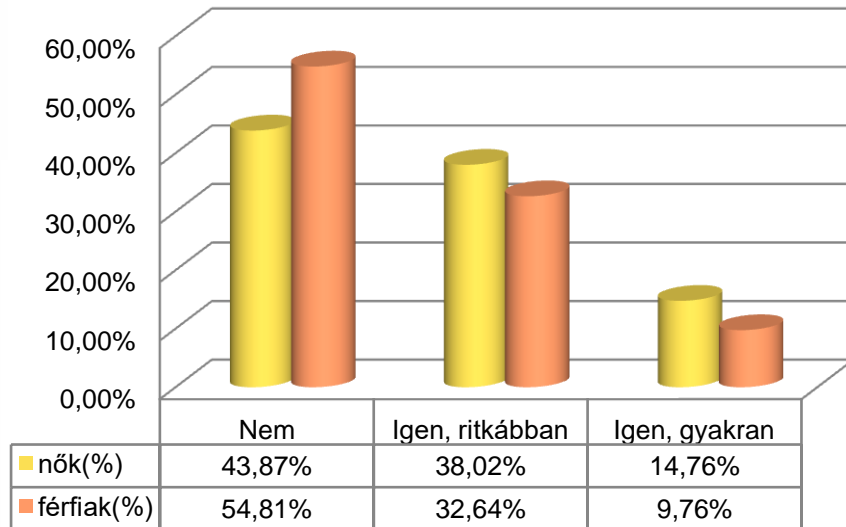

PROBIOTIKUM KÉRDŐÍV

3) Van-e emésztési zavara (székrekedés, hasmenés, puffadás)?

- A) Nincs
- B) Igen, ritkábban
- C) Igen, gyakran

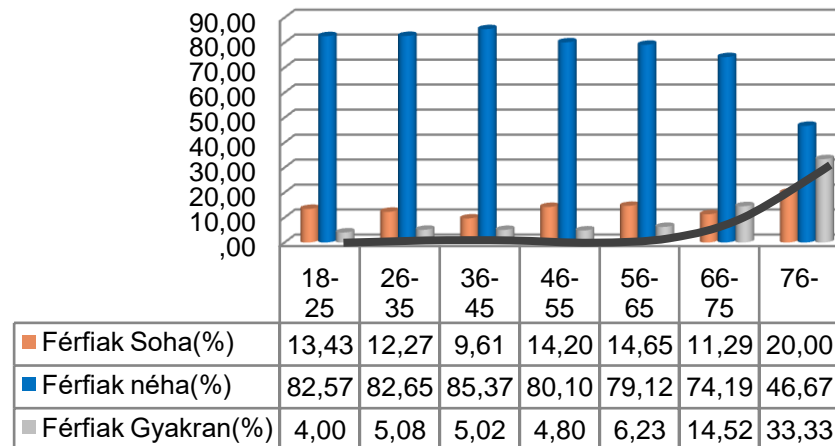
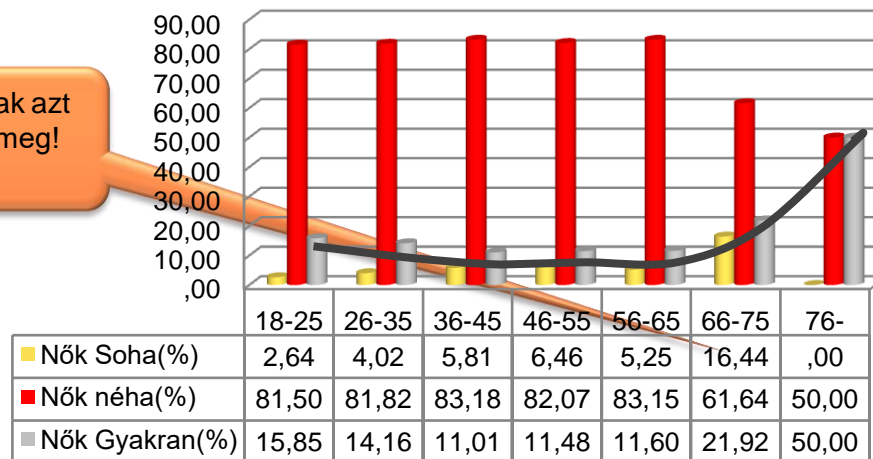
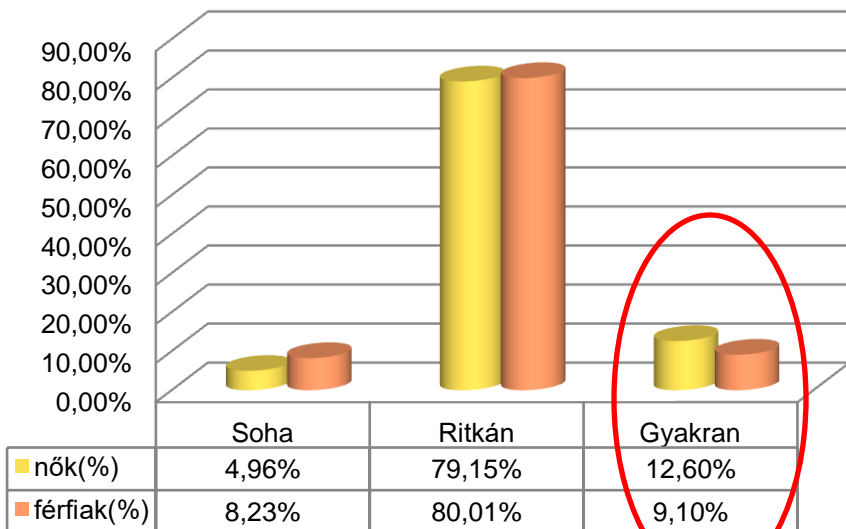
PROBIOTIKUM KÉRDŐÍV

4) Milyen gyakran betegszik le, fázik meg, vagy panaszzkodik fáradékonyságra?

- A) Soha
- B) Ritkán
- C) Gyakran

Több mint 16%-a ,e korcsoportnak azt írta, hogy SOHA nem betegszik meg!

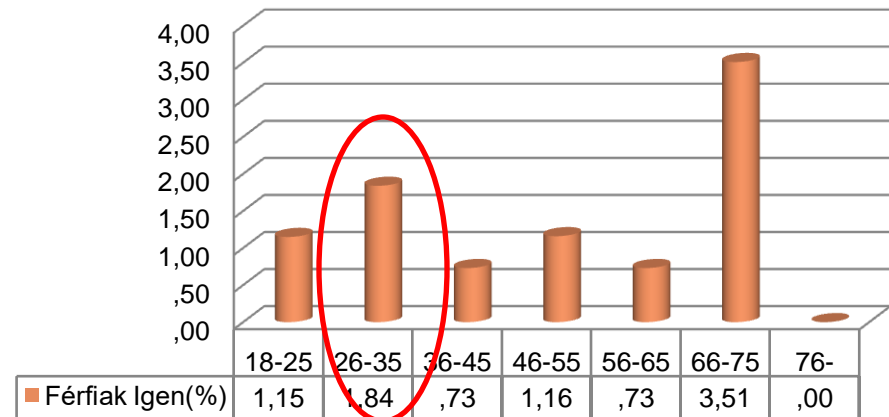
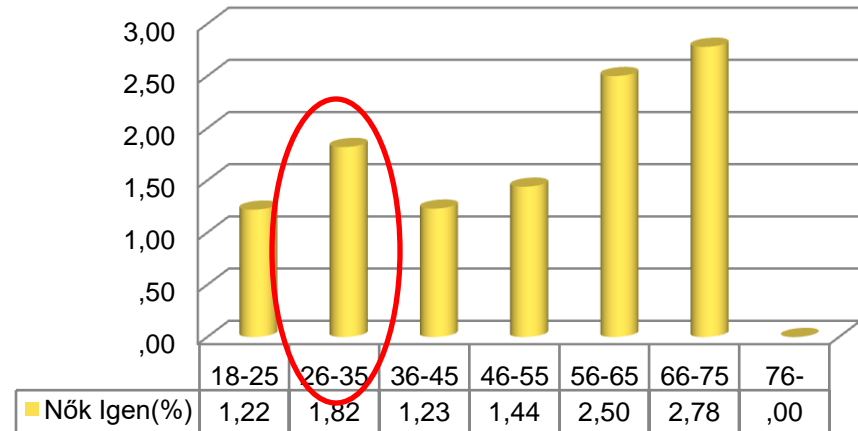
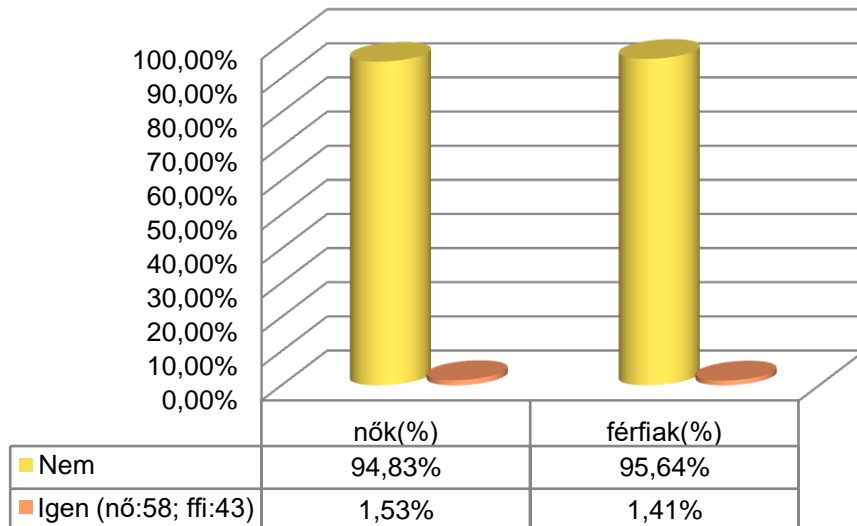

PROBIOTIKUM KÉRDŐÍV

5) Kezelik-e gyulladásoos bélbetegség (Crohn-Colitis ulcerosa) miatt?

- A) Nem
- B) Igen

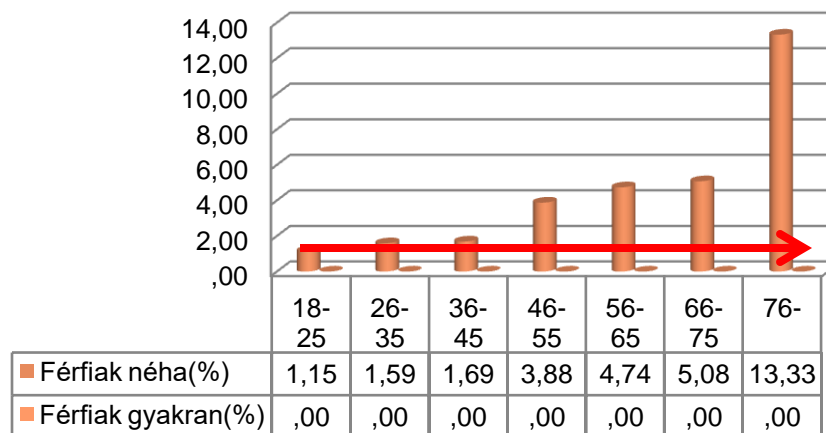
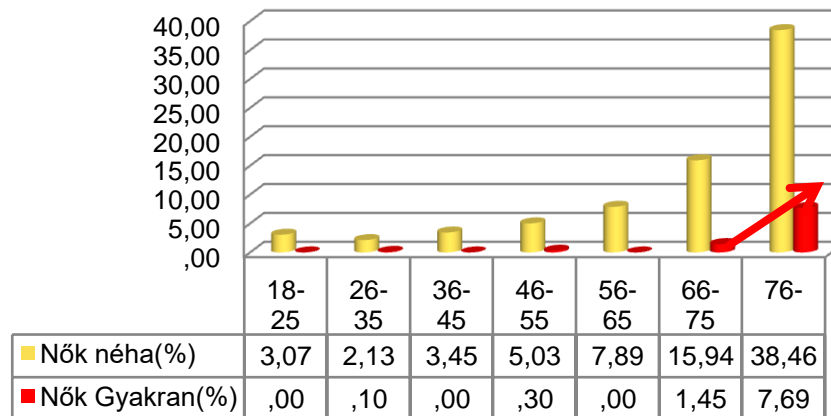
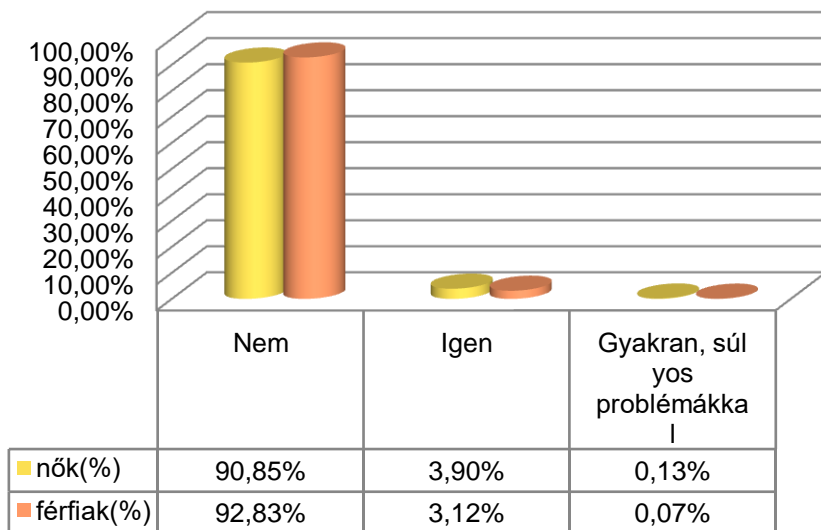

PROBIOTIKUM KÉRDŐÍV

6) Krónikus betegsége miatt szedett gyógyszerektől vannak-e hasi panaszai, hasmenése, székrekedése?

- A) Nem
- B) Igen
- C) Gyakran, súlyos problémákkal

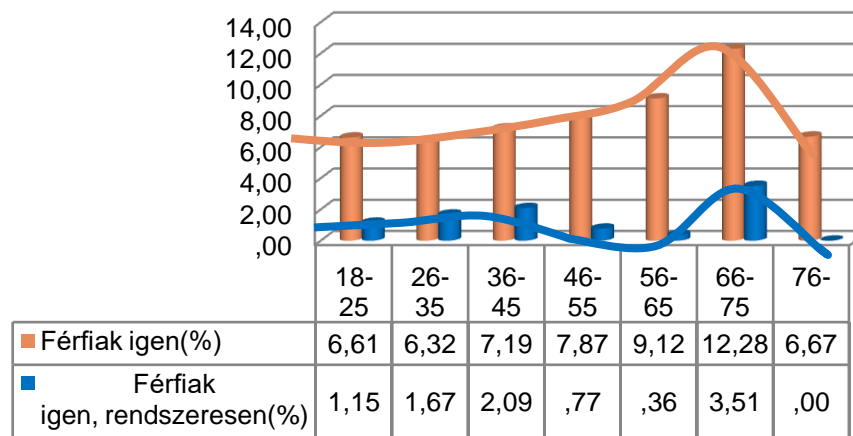
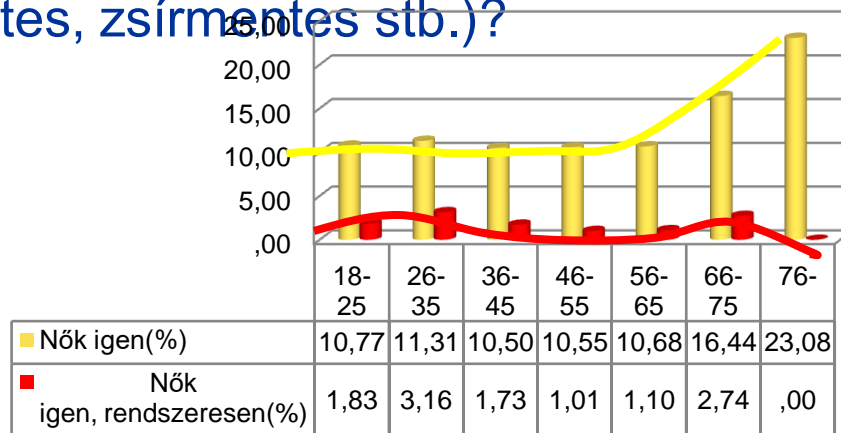
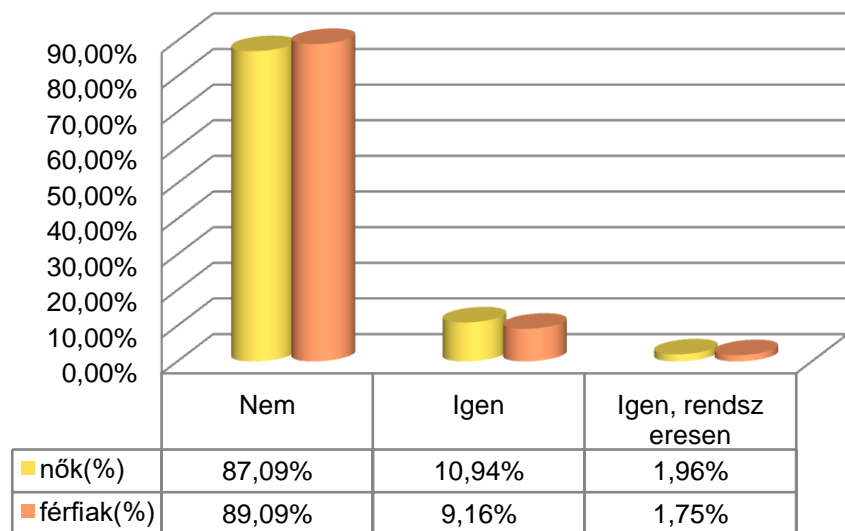

PROBIOTIKUM KÉRDŐÍV

7) Végez-e diétát, egyoldalú táplálkozási formát, (vegetáriánus, szénhidrátmentes, zsírtmentes stb.)?

- A) Nem
- B) Igen
- C) Igen, rendszeresen

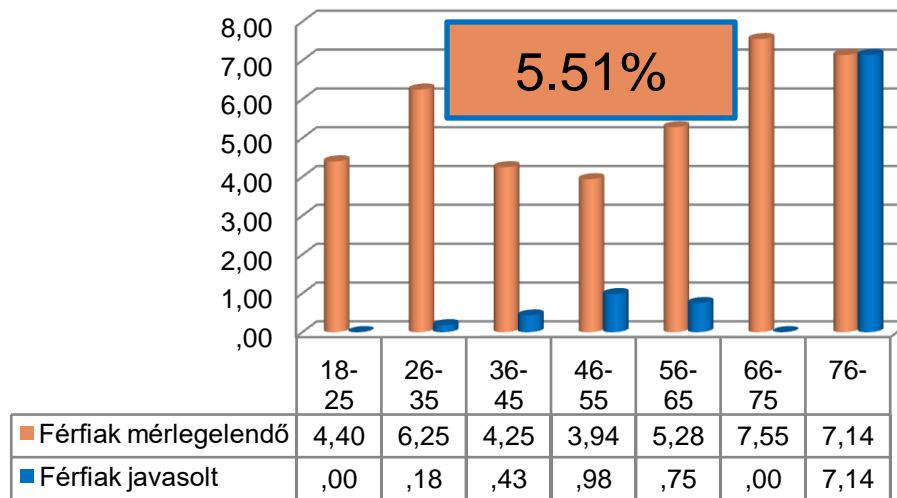
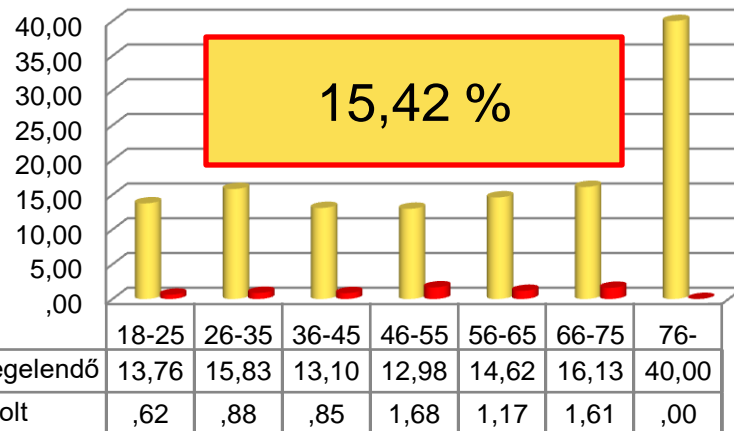
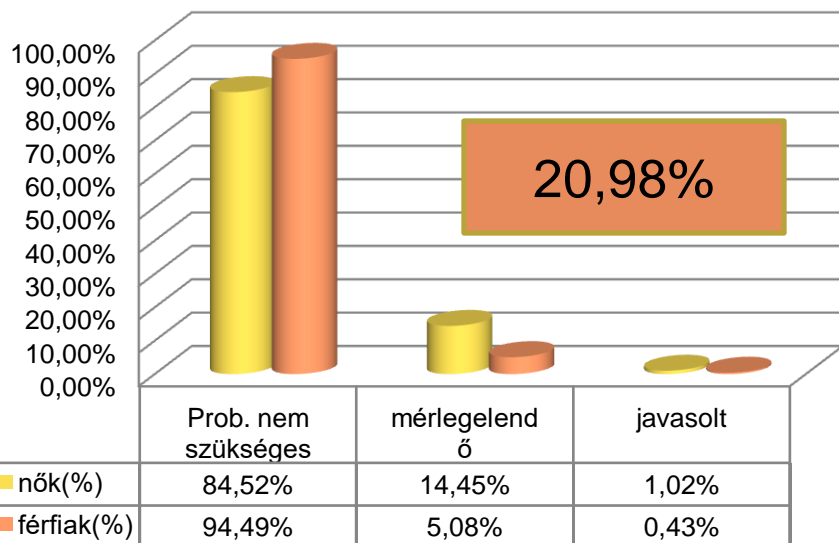

PROBIOTIKUM KÉRDŐÍV

Összesített pontszámok alapján a helyszíni ajánlások alakulása

Probiotikumra nincs szükség
 Probiotikum adása mérlegelendő
 Probiotikum adása javasolt

A Probiotikum alkalmazás javaslatai

Clinical Condition	Effectiveness	Organism
Diarrhea		
Infectious adult—treatment	A	<i>Saccharomyces boulardii</i> , LGG
Infectious childhood—treatment	A	LGG, <i>Lactobacillus reuteri</i>
Prevention of infection	B	<i>S. boulardii</i> , LGG
Prevention of AAD	A	<i>S. boulardii</i> , LGG, <i>L. casei</i> , <i>L. bulgaricus</i> , <i>S. thermophilus</i>
Treatment of recurrent CDAD	B	<i>S. boulardii</i> , LGG
Prevention of CDAD	B	LGG, <i>S. boulardii</i>
IBD		
Pouchitis		
Preventing and maintaining remission	A	VSL#3
Induce remission	C	VSL#3
Ulcerative colitis		
Inducing remission	C	<i>Escherichia coli</i> Nissle, VSL#3
Maintenance	C	<i>E. coli</i> Nissle, VSL#3
Crohn's	C	<i>E. coli</i> Nissle, <i>S. boulardii</i> , LGG
IBS	B	<i>Bifidobacterium infantis</i>
	C	<i>Bifidobacterium animalis</i> , VSL#3, <i>Lactobacillus plantarum</i>
Immune response	A	LGG, <i>Lactobacillus acidophilus</i> , <i>L. plantarum</i> , <i>Bifidobacterium lactis</i> , <i>Lactobacillus johnsonii</i>
Allergy		
Atopic eczema associated with cow's milk allergy		
Treatment	A	LGG, <i>B. lactis</i>
Prevention	A	LGG, <i>B. lactis</i>
Radiation enteritis	C	VSL#3, <i>L. acidophilus</i>
Vaginosis and vaginitis	C	<i>L. acidophilus</i> , LGG, <i>L. reuteri</i>

AAD indicates antibiotic-associated diarrhea; IBD, inflammatory bowel disease; IBS, irritable bowel syndrome; CDAD, *Clostridium difficile*-associated diarrhea; LGG, *Lactobacillus GG*.

Köszönöm a figyelmet!

